

Brussel, 30 mei 2022
(OR. fr)

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0414(COD)**

**9227/1/22
REV 1**

**SOC 271
EMPL 170
MI 401
DATAPROTECT 160**

VERSLAG

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers / de Raad
nr. Comdoc.:	14450/21 - COM(2021) 762 final
Betreft:	Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de verbetering van de arbeidsvoorwaarden bij platformwerk <i>- Verslag over de besprekingen tot nu toe</i>

I. INLEIDING

1. Op 9 december 2021 heeft de Commissie het in hoofde genoemde voorstel voor een richtlijn op tafel gelegd. De richtlijn moet een correcte vaststelling van de arbeidsstatus mogelijk maken, billijkheid, transparantie en verantwoordingsplicht bij algoritmisch beheer in de context van platformwerk waarborgen, alsmede transparantie, traceerbaarheid en het bewustzijn van ontwikkelingen op het gebied van platformwerk, en de handhaving van de toepasselijke regels verbeteren ten behoeve van alle personen die via een platform werken.

2. De overgrote meerderheid van de delegaties is in beginsel ingenomen met het voorstel maar heeft meer tijd nodig om de gevolgen van het voorstel te beoordelen.

Onder het Franse voorzitterschap heeft de Groep sociale vraagstukken het voorstel besproken op 17 januari, 8 februari, 3 maart, 4, 5 en 28 april en 10 en 24 mei 2022. De eerste lezing van het voorstel is thans afgerond. Er is een eerste compromistekst opgesteld op basis van een vragenlijst van het voorzitterschap over de eerste twee hoofdstukken. In deel II van dit verslag wordt samengevat hoe ver de besprekingen gevorderd zijn.

In dit stadium hebben alle delegaties een algemeen studievoorbehoud bij de tekst.

Denemarken en Nederland hebben een voorbehoud voor parlementaire behandeling gemaakt.

Het Europees Parlement heeft nog geen standpunt in eerste lezing vastgesteld.

Op grond van de voorgestelde rechtsgrond (artikel 153, lid 2, punt b), in samenhang met artikel 153, lid 1, punt b), en artikel 16, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)) moet de Raad samen met het Europees Parlement handelen volgens de gewone wetgevingsprocedure.

De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming heeft op 2 februari 2022 formeel advies uitgebracht over het voorstel.

II. BESPREKINGEN IN DE RAAD ONDER HET FRANSE VOORZITTERSCHAP

De Groep sociale vraagstukken heeft op 13 december 2021 - enkele dagen na de bekendmaking van het voorstel - onder het Sloveense voorzitterschap een aanvang gemaakt met de bespreking van de tekst. In deze vergadering heeft de Commissie het voorstel gepresenteerd en konden de delegaties hun eerste algemene opmerkingen kwijt.

Op 22 december 2021 heeft het Franse voorzitterschap de delegaties een vragenlijst over de effectbeoordeling toegezonden. Vijfentwintig lidstaten hebben de vragen beantwoord. De effectbeoordeling werd grondig geanalyseerd en besproken in de informele videoconferentie van de leden van de Groep sociale vraagstukken van 8 januari 2022. Het voorzitterschap heeft de bespreking van de effectbeoordeling samengevat (zie doc. 9227/1/22 REV 1 ADD 1).

De eerste lezing van de tekst in de vergaderingen van 17 januari, 3 maart en 4 april leverde tal van vragen op, omdat de delegaties de tekst beter wilden begrijpen en beter wilden kunnen uitleggen, met name de artikelen 4 en 5. De Commissie heeft in de vergadering van 5 april het begrip wettelijk vermoeden van een arbeidsverhouding met salariëring en de weerlegging daarvan uitgelegd.

Gelet op de uitleg van de Commissie en de verzoeken om verduidelijking van de delegaties, heeft het voorzitterschap op 12 april 2022 een nota gepresenteerd in de vorm van een vragenlijst, met de bedoeling de richtsnoeren waar de delegaties om gevraagd hadden, op een rijtje te zetten, en vervolgens te komen tot een duidelijke eerste compromistekst voor de hoofdstukken I en II. Deze stap bleek essentieel te zijn om een gemeenschappelijk begrip van de tekst mogelijk te maken en de delegaties in staat te stellen een standpunt in te nemen over de meest complexe punten.

De vergaderingen van de Groep sociale vraagstukken van 28 april en 10 mei waren gewijd aan de antwoorden van de delegaties. Op basis hiervan kon het voorzitterschap op 19 mei 2022 een compromistekst van de hoofdstukken I en II en de bijbehorende overwegingen¹ doen uitgaan. Deze is op 24 mei in de groep besproken.

¹ ST 8584/22.

III. BELANGRIJKSTE PUNTEN DIE IN DE GROEP ZIJN BESPROKEN

Toepassingsgebied en onderwerp

Aangezien volgens een groot aantal delegaties de tekst beter zou moeten aansluiten bij de rechtsgrond van het voorstel, is artikel 1 anders gestructureerd om het toepassingsgebied zo weer te geven dat hierin de tweeledige rechtsgrond duidelijk tot uiting komt.

Het voorzitterschap heeft ook getracht, in artikel 1, lid 2, de doelstellingen van de richtlijn en de middelen om deze te bereiken, te verduidelijken. Dit is gedaan in reactie op talrijke verzoeken van delegaties om de toepassing van de tekst op werknemers (op basis van artikel 153, lid 1, punt b), VWEU) én op zelfstandigen (op grond van artikel 16 VWEU) te verduidelijken.

Ook in de overwegingen is getracht de rechtsgrond te verduidelijken.

Definities

Het begrip "commerciële dienst" is in veel debatten een obstakel gebleken omdat het niet gedefinieerd is in het Unierecht. Daarom is voorgesteld het te vervangen door "dienst".

Op verzoek van bepaalde lidstaten wordt thans in artikel 2, evenals in overweging 18, het soort platforms genoemd dat van het toepassingsgebied is uitgesloten (namelijk aanbieders van diensten die "*resell goods or services, or those who provide a service that is of a non-profit making nature*"*). * Noot vertaler: de tekst is op het moment van schrijven alleen in het Engels beschikbaar.

Wettelijk vermoeden

Omdat er geen duidelijk meerderheidsstandpunt van delegaties bestaat over de criteria voor de toepassing van een wettelijk vermoeden, is het aantal criteria, alsook de aard en de drempel voor de toepassing van de criteria, niet wezenlijk gewijzigd.

Wel heeft het voorzitterschap de delegaties voorgesteld een nieuw begrip in te voeren om te verwijzen naar de gezagsverhouding die zou betekenen dat er sprake is van werknemerschap, door in de tekst niet alleen te spreken van "*control of the performance of work*", zoals in het Commissievoorstel, maar ook, en meer in het algemeen, van "*restriction of freedom, including through sanctions, to organise one's work and controlling its execution*". Het begrip beperking van vrijheid is ontleend aan criterium d) en is in de aanhef van lid 2 van artikel 4 opgenomen opdat dit concept door deze wijziging algemener kan worden toegepast op alle criteria en b ter op bepaalde criteria, met name a).

Bovendien is het woord "*effectively*" in bepaalde criteria vervangen door "*de facto*", en "*de facto*" is ook opgenomen in de aanhef van lid 2, om meer in het algemeen tot uiting te brengen dat feiten op de eerste plaats komen.

Tot besluit geeft de nieuwe formulering van lid 3 de lidstaten uitdrukkelijk meer vrijheid om het vermoeden van een arbeidsverhouding toe te passen buiten administratieve of gerechtelijke procedures over de hoedanigheid van een arbeidsverhouding om, alsmede voor gevallen waarin de contractuele verhouding duidelijk geen arbeidsverhouding is volgens nationale wetgevingen of praktijken.

Weerlegging van het vermoeden

De wijzigingen van dit artikel zijn bedoeld om de uitleg van de Commissie erin te verwerken en te bereiken dat alle delegaties dit concept op dezelfde manier begrijpen. Inhoudelijk hebben de wijzigingen ertoe geleid dat de delegaties met een aantal meer wezenlijke verzoeken tot wijziging van de tekst zijn gekomen aangaande de bevoegdheid van de lidstaten inzake het ontbreken van schorsende werking.

Ook in overweging 28 zijn de kwestie van de bewijslast en de rol van platforms nader toegelicht.

Algoritmisch beheer, transparantie van platformwerk, rechtsmiddelen en rechtshandhaving

De bespreking van de artikelen in de hoofdstukken III, IV en V (artikelen 6 tot en met 19) ging hoofdzakelijk over de volgende aspecten:

- de delegaties wilden meer weten over de relatie met andere Europese wetgeving/ontwerpwetgeving, waaronder de *platform-to-business*-verordening, de AVG en de ontwerpverordening betreffende artificiële intelligentie. Ook waren er vragen over de toepassing van de bepalingen van deze hoofdstukken op platformwerkers, afhankelijk van welke arbeidsstatus zij hebben;
- er waren vragen van de delegaties over het toepassingsgebied en de doelstelling van artikel 11 (aanmelding van platformwerk). Ook wilden zij meer bijzonderheden weten over de periodiciteit waarin en de wijze waarop bepaalde informatie toegankelijk moet worden gesteld (artikel 12);
- de delegaties vroegen de Commissie naar de toepassing van bepaalde artikelen (10, 13 en 18) op zelfstandigen.

IV. CONCLUSIE

Er is flinke vooruitgang geboekt bij de technische bespreking van het voorstel en de delegaties begrijpen nu veel beter wat de operationele gevolgen van de richtlijn zullen zijn. De eerste lezing van de gehele tekst is hiermee gereed. Het Franse voorzitterschap heeft de nodige tijd uitgetrokken om de artikelen te bespreken en de delegaties de kans te geven vragen te stellen, ook schriftelijk, vóór de vergaderingen van de Groep sociale vraagstukken. Op basis van de uitleg van de Commissie en de opmerkingen van de lidstaten heeft het Franse voorzitterschap een eerste compromistekst opgesteld, die hoofdzakelijk bedoeld is om het voorstel technisch te verduidelijken. De nieuwe tekst heeft uitsluitend betrekking op de hoofdstukken I en II en op de bijbehorende overwegingen. Volgens de delegaties is dit een goede eerste basis voor verdere besprekingen. Deze zijn inderdaad nodig voordat aan een algemene oriëntatie kan worden gedacht.
